



Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg
Christiansborg

Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg har den 19. marts 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 219 (Alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Sascha Faxe (ALT).

Spørgsmål nr. 219:

”Med den aktuelle sag i USA om indespærring af Mahmoud Khalil uden anklage eller rettergang – tilsyneladende på grund af hans holdninger, der ikke flugter med Trumps – hvilke garantier har ministeren da for, at amerikanske ansatte på baser i Danmark vil have den ytringsfrihed, vi anser som grundlæggende i Danmark?”

Svar:

Danmark undertegnede den 21. december 2023 aftalen om forsvarssamarbejde mellem regeringen i Danmark og regeringen i Amerikas Forenede Stater (herefter forsvarssamarbejdsaftalen).

Forsvarssamarbejdsaftalen supplerer de vilkår og betingelser, der gælder i dag i medfør af Overenskomst mellem deltagerne i Den nordatlantiske Traktat vedrørende status for deres styrker af 19. juni 1951, jf. bekendtgørelse nr. 44 af 11. august 1955 i Lovtidende C (NATO SOFA).

I medfør af NATO SOFA artikel VII, stk. 2, litra a, skal USA's militære myndigheder have adgang til at udøve udelukkende jurisdiktion over personer, der er undergivet USA's militære lovgivning, for så vidt angår lovovertrædelser, som er strafbare i henhold til USA's lovgivning, herunder lovovertrædelser vedrørende USA's sikkerhed, men som ikke er strafbare i Danmark.

NATO SOFA artikel VII, stk. 3, fastlægger, hvem der har fortrinsret, når begge lande har adgang til at udøve straffemyndighed.

Begår medlemmer af amerikanske styrker lovovertrædelser i Danmark, der er strafbare efter både dansk og amerikansk ret, har USA i medfør af NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra a, fortrinsret til at udøve straffemyndighed, når lovovertrædelserne er begået i Danmark som led i tjenesten eller mod medlemmer af de amerikanske styrker, deres pårørende,

Dato: 22. april 2025

Enhed: Lovgivning
Sagsnr.: 2025/003237
Dok.nr.: 1024465
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

amerikansk ejendom eller sikkerhed. Danmark har som udgangspunkt fortrinsret til at udøve straffemyndighed i alle andre tilfælde, jf. bestemmelsens litra b.

Det følger af NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c, at det land, der har fortrinsret til at udøve straffemyndighed, kan frafalde sin fortrinsret. Det følger af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12, stk. 1, 2. pkt., at Danmark gør brug af sin suveræne ret til at frafalde sin fortrinsret til at udøve straffemyndighed over medlemmer af de amerikanske styrker for ikke-tjenstlige lovovertrædelser på dansk territorium i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c.

Det følger herudover af artikel 12, stk. 1, 3. pkt., i forsvarssamarbejdsaftalen, at danske myndigheder i konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark kan vælge at tilbagekalde frafaldelsen.

Det følger af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 1, stk. 2, at alle aktiviteter i henhold til aftalen skal udføres med fuld respekt for Danmarks suverænitet, grundlov og forfatningsmæssige sædvane, lovgivning samt folkeretlige forpligtelser.

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen